

Statsbudsjett 2026 – fortsatt behov for et organisert arbeidsliv

NITO – Norges ingeniør- og teknologorganisasjon er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer med våre mer enn 112 000 medlemmer. Vi organiserer i alle sektorer.

Fagforeningsfradraget

Oppslutningen om det organiserte arbeidslivet bidrar til et lavt konfliktnivå og at man finner gode løsninger både for arbeidslivet og samfunnet. Andelen fagorganiserte yrkesaktive er om lag 50 prosent. Det er viktig at denne andelen ikke reduseres slik at trepartssamarbeidet ikke mister sin legitimitet. Fagorganisasjonene har et hovedansvar for å rekruttere og beholde medlemmer gjennom å levere et godt og attraktivt produkt til potensielle medlemmer. Staten på sin side kan anerkjenne dette arbeidet ved å gi et fagforeningsfradrag. Denne regjeringen har tatt ansvar for å holde organisasjonsgraden oppe blant annet ved årlig å øke fagforeningsfradraget. Vi mener dette har vært et nyttig virkemiddel. Og ber derfor at fradraget økes i tråd med gjennomsnittlig lønnsvekst også i statsbudsjettet for 2026.

Finansieringen av en reformert AFP-ordning

NITO mener kvalifikasjonsreglene i dagens AFP-ordning i privat sektor er uforutsigbare og urettferdige. I dag er det liten sammenheng mellom medlemstid i ordningen og størrelsen på ytelsen, for de som kvalifiserer. Samtidig er det et krav at alle tariffavtaler, også direkteavtaler, forplikter arbeidsgiver til å delta i AFP-ordningen. Det gjør det vanskeligere å etablere og beholde tariffavtaler i virksomheter med høy andel unge arbeidstakere i privat sektor. Det er negativt for organisasjonsgraden i arbeidslivet og den norske modellen.

Det er derfor et stort behov for at AFP-ordningen reformeres. En reformert AFP bør omfatte flere og gjøres mer rettferdig ved at kvalifikasjonsreglene lempes. I dag er reglene slik at alle som får AFP får opptjent pensjon for alle år med inntekt. Derfor er det også behov for kvalifikasjonsregler i dag. Reformert AFP må derfor også gi bedre sammenheng mellom tid i ordningen og størrelsen på ytelsen (opptjeningsbasert). Da vil det ikke lenger være behov for dagens vilkår.

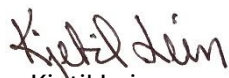
Reformert AFP vil øke behovet for statlig finansiering dersom nivået på pensjonen skal opprettholdes. NITO ber regjeringen ta initiativet til nye forhandlinger om en reformert AFP, med lovnader om et styrket statlig bidrag til ordningen.

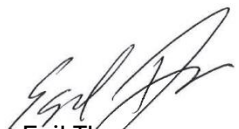
Styrking av Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynet spiller en helt sentral og avgjørende rolle for å bidra til et seriøst og trygt arbeidsliv. Det er viktig at tilsynets rolle styrkes både for å bidra i kampen mot useriøse aktører i arbeidsmarkedet, men

også i arbeidet med å sikre håndhevelsen av blant annet HMS-regelverket. NITO ber derfor at bevilgningene til tilsynet økes utover den anslåtte lønnsveksten i 2026 slik at tilsynet faktisk styrkes.

Vennlig hilsen

Kjetil Lein
President

Egil Thompson
Generalsekretær